

NY APP STYRKER APOTEKETS RÅDGIVNING

Mød apotekeren, som har været med i udviklingen

10

COVID-19-
vaccination
på apotek

SIDE 18

Tips til
sundhedsfaglige
kampagner

SIDE 24

Laveste
medicinpriser
i 20 år

SIDE 22

CANNASEN® CBD - Ny behandling af Gigt og Psoriasis

CE-mærkede, Kvalitetssikret og Kvalitetstestet Gigt og Psoriasis geler med påvist Effekt!

CANNASEN® CBD er et nyt dansk udviklet behandlingsalternativ for gigt og psoriasis patienter. Serien består af 2 medicinaltekniske geler som er kvalitetssikret og kvalitetstestet ifølge MDD under lægemiddellovgivningen.

Gelernes effekt er påvist via invitro- og kliniske test og alle produktionsprocesser og ingredienser kontrolleres for at garantere et højt niveau af kvalitet og sikkerhed igennem alle processer - fra plante til hylde.

CANNASEN® CBDs produkter indeholder alene aktiver af høj kvalitet og baseres på optimerede kombinationseffekter, komplimenteret med de unikke egenskaber fra cannabisplantens cannabidiol CBD.

PSORIASIS GEL

- Lindre kløe
- Reducerer rødme
- Reducerer skældannelse

CANNASEN® CBD Psoriasis Gel Vnr. 223379

Anvendes til behandling af mild til moderat psoriasis. Kombination af aktive ingredienser reducerer kløe, rødme og dannelsen af nye skæl ligesom sårheling og regenerering af huden fremmes.

Når gelen masseres ind på huden, producerer aktivt dødehavssalt en osmotisk - og fugtighedsretentionseffekt. Herved absorberes vand og bliver bevaret i gelen af en hypertonisk saltvandsopløsning. Dette understøttes af en fysisk ledende køleeffekt, produceret af ethanol, som lindrer kløe. Kombinationseffekten forstærkes af andre komplementære ingredienser, der forbedrer hudens hydrering og modvirker ny skældannelse;

ALOE BARBADENSIS LEAF

Fugtgivende, reducerer flair-ups, rødme samt beskytter og reparer huden

PATHENOL (PROVITAMIN B5)

Forbedrer sårheling og fungerer som beskyttelses- og fugtighedsmiddel

VITAMIN A & E

Styrker hudens tilstand

CBD

Beskytter, reparerer og plejer huden

GIGT GEL

- Køler
- Reducerer smerten
- Forbedre mobiliteten

CANNASEN® CBD Arthritis Gel Vnr. 223378

Specielt udviklet til behandling af gigt. Kombinations- effekten af aktiver giver en kølende 3-i-1 effekt som effektivt lindrer smerter, reducerer følelsen af stivhed og forbedrer mobiliteten.

Når gelen masseres ind på de varme og hævede led, fordampes en aktiv alkohol/vandblanding som forårsager en øjeblikkelig nedkøling af de ophevede led. Den ledende køleeffekt reducerer hævelsen og lindrer dermed smerten. Nedkølingen forstærkes i kombinationen med mentol og kamfer, som samtidig forbedrer blodcirkulationen til huden og musklerne så mobiliteten forbedres og følelsen af stivhed reduceres. Kombinationseffekten forstærkes af komplementære ingredienser;

ISOPROPYL MYRISTATE

Fugtgivende og understøtter optimal effekt af aktiver

CBD

Beskytter, reparerer og plejer

Galaxa Pharma - Korskindelund 6
DK- 2670 Greve - +45 70 70 73 37
info@galaxapharma.com

INDHOLD

4 Leder

Fremtidens apotek er også digitalt

5 Medieklip

6 Nyheder

10 Innovation

Snart lanceres apotekets nye app

18

COVID-19

Apotekerne skal vaccinere

20 Vaccination

Skejby Apotek håndterede et anafylaktisk chok

22 Prisudvikling

Medicinpriser halveret på 20 år

24 OVERBLIKKET

Syv tips

Få de sundhedsfaglige kampagner ud over rampen

26 Ny Viden

27 Rundt om

Det vidste du (måske) ikke om antibiotika

28 Apotekerland

31 Navne

10

App på vej

Apotekets nye app hjælper både borgerne og apoteket, mener Dorte Kamp Teglgård. Hør den nyudnævnte apoteker, der har været med i udviklingen, fortælle hvordan.

Sundhedsstyrelsen var meget positiv over for at tildele apotekerne en vigtig rolle i vaccinationsprogrammet, når vaccinen skal ud i den brede befolkning

Jesper Gulev Larsen, formand, Apotekerforeningen

Fremtidens apotek er også digitalt

Med lanceringen af en ny app styrker apoteket sin position i sundhedsvæsenet. Nu og i fremtiden.

OM KORT TID lanceres den nye app 'apoteket'. Appen giver borgeren et overskueligt indblik i sin medicin og minder om, hvornår den skal tages. Man kan forny sin recept, bestille medicin til afhentning på apoteket, og man kan se, om apoteket har medicinen hjemme. Appen samler med andre ord funktioner, der i dag ligger i eksisterende apps, og gør dem mere brugervenlige – og lancerer en række helt nye funktioner.

Appen bliver ikke et alternativ til at gå på apoteket. Den bliver et supplement – apotekets forlængede digitale arm, der skal understøtte kerneopgaven: at rådgive om og distribuere medicin og bidrage til at øge medicinsikkerheden.

Den nye app skaber værdi fra dag ét - for borgerne og for apotekerne. Den kommer til at styrke relationen og dialogen mellem borgeren og det fysiske apotek, og den vil berige apotekets rådgivning, fordi den giver et dybere indblik i borgerens medicinbrug. Til gavn for borgeren og for apoteket.

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

Men der er også et perspektiv, der rækker langt videre end det. Med de funktioner, der ligger i appen til at starte med, er vi godt i gang, og man kan forestille sig, at appen på sigt bliver en grundstamme for apotekets digitale tilstedeværelse. Appen kan komme til at indeholde yderligere intelligente løsninger, der kan fremme compliance og medicinsikkerhed.

Det er med andre ord spændende perspektiver, der åbner sig på den lange bane. Men nu gælder det om at tage det første skridt. På den korte bane skal alle apoteker gøre sig klar til startskuddet i begyndelsen af februar. Appen er jo konstrueret, så borgeren bliver koblet op på et konkret apotek. Så de apoteker, der gør det godt og får hjulpet borgerne med at koble sig på, bliver vindere. Lad os efterligne vores arbejde med at gøre Medicinkortet til en succes!

Rejsen begynder om lidt.

Nu kan din insulinpen komme på genbrugsrejse

Alle ni apoteker i Kolding Kommune deltager i projekt **'returpen'**, og for sundhedsfaglig direktør i Danmarks Apotekerforening **Birthe Søndergaard** giver det rigtig god mening.

"Pennene består af værdifuldt materiale, som er velegnet til genanvendelse. Og når vi genanvender det, undgår vi den store klimabelastning, det giver at brænde materialet af som affald. Dette pilotprojekt er en vigtig del af den grønne dagsorden, som vi bakker fuldt op om", siger Birthe Søndergaard.

FredericiaAvisen.dk 28. november 2020

620

likes

Opslaget her på Apoteket.dk opnåede over 620 "synes godt om" tilkendegivelser, ligesom det nåede ud til over 20.000 personer på Facebook.

Apoteket.dk
6. december kl. 11:00

APOTEKSPERSONALETS SAMMENSÆTNING GENNEM TIDERNE 📌

Samtidigt med at den moderne farmaceutuddannelse kom til i slutningen af 1800-tallet, opstod defektriceuddannelsen. Ordet 'defektrice' kommer af det latinske defektus, der betyder "mangel", og det var da også defektricens ansvar at påfylde de mange krukker på apoteket. Derudover betjente de ofte kunderne, ordrede bogføringen, trillede piller, og meget andet.

Hvor defektricens uddannelse var butikssrettet, var apotek... [Se mere](#)

620
47 kommentarer 39 delinger

Synes godt om Kommenter Del

Det er første gang, vi oplever et sådant stormløb på vaccine herhjemme – men det bliver helt sikker ikke sidste gang. For dette er blot en forvarsel om, hvad der venter os, når vaccinen mod COVID-19 er klar til at blive rullet ud til danskerne

Jesper Gulev Larsen,

formand for Apotekerforeningen, i et debatindlæg i Sundhedsmonitor

TOP 3

De mest besøgte sider på

Apoteket.dk var i december:

1. Følgende apoteker tilbyder test for antistoffer
2. Apoteket tilbyder test for antistoffer mod COVID-19
3. Køb din medicin via dit apoteks webshop

Drøftelser om udvikling af apotekssektoren

Formand for Danmarks Apotekerforening **Jesper Gulev Larsen** og administrerende direktør **Anders Kretzschmar** drøftede i november fremtidens behov og udviklingsmuligheder i apotekssektoren med folketingsmedlem **Martin Geertsen**, Venstre.

Apotekerforeningen @Apotekeme · 24. nov.

Tak for din tid @Martin_Geertsen. Regulering af privat erhverv er en svær størrelse. Enighed om at ny apotekerlov har givet flere apoteker, lave priser og nye sundhedsydelser. I dag drøftede vi behov for at give plads til mere udvikling og endnu mere fokus på #sikrmedicin.

7

630

personer

Så mange klikkede på den mest læste nyhed på medlemsnettet i december måned, der omhandlede regeringens plan for vaccination mod COVID-19 i Danmark.

SIKKERHED Tilsyn på 60 vaccinationsklinikker, heraf 38 apoteker, giver apotekerne topkarakter på alle måleparametre.

Styrelsen for Patientsikkerhed:

Ros til apotekerne ved tilsyn

Der er styr på procedurer og et højt vidensniveau blandt personalet, viser tilsynsrapport fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Sikkerheden er høj, når der vaccineres på vaccinationsklinikker og på apoteker. Det konkluderer Styrelsen for Patientsikkerhed efter i 2019 at have gennemført 60 sundhedsfaglige tilsyn på området.

Hos langt de fleste af de private vaccinationsklinikker og apoteker, hvor der blev ført tilsyn, kunne man konstatere, at der ikke var problemer af betydning for patientsikkerheden.

"Tilsynene viser, at det er sikkert for patienterne at blive vaccineret. Personalet og ledelsen på landets private vaccinationsklinikker og apoteker har sikre arbejdsgange, og vi oplevede generelt et højt vidensniveau," siger Anette Lykke Petri, direktør i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Styrelsen havde blandt andet fokus på journalføring, sikre arbejdsgange og systematisk arbejde med kvalitetssikring.

Styrelsen kunne også konstatere, at der generelt er styr på det informerede samtykke, og at alle vaccinationer er indberettet i Det Danske Vaccinationsregister.

"Tilsynene er gennemført i forrige vaccinationssæson. Men jeg er sikker på, at vi også i indeværende sæson ville få topkarakter i alle de målepunkter, der har været fokus på i den netop offentliggjorte tilsynsrapport. Rapportens resultater vidner om, at apotekerne generelt er godt klædt på til vaccinationsopgaven, og at medarbejdernes faglighed, omhyggelighed samt fokus på kvalitet betyder, at sikkerheden er i top," siger Apotekerforeningens sundhedsfaglige direktør Birthe Søndergaard.

Læs i øvrigt artiklen side 20 om, hvordan Skejby Apotek håndterede et anafylaktisk chok.

PILOTFORSØG

Apoteker indsamler insulinpenne til genbrug

Materialerne i injektionspenne fra Novo Nordisk er af høj kvalitet. Glas og plastik fra de brugte penne kan med fordel genanvendes. Derfor lancerer virksomheden i samarbejde med blandt andre Diabetesforeningen og Apotekerforeningen initiativet returpen™, der går ud på, at brugte insulinpenne fra Novo Nordisk kan indleveres på apoteket, så materialerne kan genanvendes.

Indtil videre er der tale om et pilotforsøg, som testes i Kolding, Aarhus og København. Håbet er, at ordningen kan udbredes til hele Danmark.

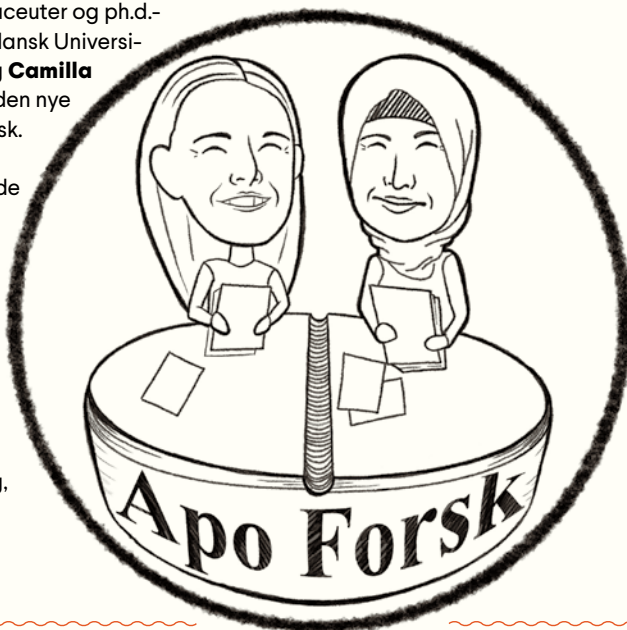
Apoteksbranchen skal være et trygt sted at arbejde, fysisk såvel som psykisk. Krænkende handlinger kan og skal forebygges af en løbende og aktiv indsats

Formændene for **Apotekerforeningen**, **Pharmadanmark** og **Farmakonomforeningen** opfordrer i et fælles brev til apotekerne til, at det enkelte apotek udarbejder en politik, der skal forebygge krænkende adfærd. Foreningerne har i samarbejde med Crecea lavet en tjekliste, som apotekerne kan bruge.

Ny videoblog om apoteksforskning

De to apoteksfarmaceuter og ph.d.-studerende fra Syddansk Universitet **Alaa Burghle** og **Camilla Lynnerup** står bag den nye videoblog #ApoForsk. I deres indlæg på bloggen diskuterer de forskningsfund fra apoteksverdenen. Formålet er, ifølge de to initiativtagere, at gøre apoteksforskning tilgængelig i en travl hverdag.

De har foreløbigt publiceret to indlæg, der er at finde på YouTube.

2,8 mia. kr.

sparer apotekerne årligt danskerne for ved at tilbyde det billigste lægemiddel

DENGANG

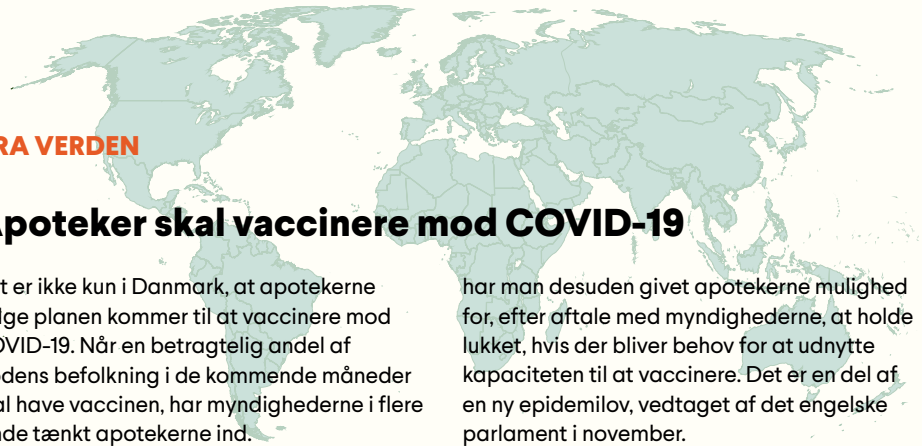
Foto: Dansk Farmacihistorisk Fond

... forfalsket egyptisk mumie var i omløb

Egyptisk mumie, i form af plaster, pulver og hele stykker, var et kostbart lægemiddel fra **mid-delalderen** til helt op i midten af 1700-tallet. Man mente, at det var alt fra blodfortyndende og smertestillende til antiinflammatorisk og sårhelende, og at det hjalp ved menstruation.

Egyptisk mumie har dog været et kontroversielt lægemiddel gennem tiderne. Ikke på grund af de vilde påstande om dets helbredende magt, men fordi der var mange forfalskede mumier i omløb. **Skruppelløse** egyptiske handelsmænd kunne finde på at sælge døde rejsende, de fandt i Saharaørkenen, eller fremstille deres egne "mumier" ved at stjæle lig af fattige og kriminelle, der var døde af pest eller syfilis, og bage dem i store ovne. I løbet af 1600-tallet var der sågar europæiske apotekere, der solgte bagt dyrekød som mumie. Med tiden blev tilnavnet "vera" (latin for "ægte") en form for kvalitetsstempel på, at apotekeren kunne stå inde for, at det var vaskeægte, oldegyptisk **menneskekød** på flaske, og ikke ubrugeligt svine- eller forbryderkød.

Kilde: Dansk Farmacihistorisk Samling

FRA VERDEN

Apoteker skal vaccinere mod COVID-19

Det er ikke kun i Danmark, at apotekerne ifølge planen kommer til at vaccinere mod COVID-19. Når en betragtelig andel af klodens befolkning i de kommende måneder skal have vaccinen, har myndighederne i flere lande tænkt apotekerne ind.

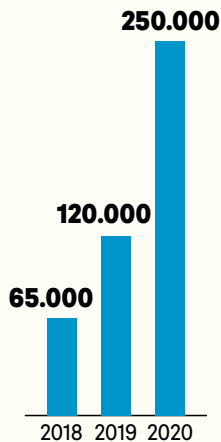
Det gælder indtil videre blandt andet for Irland, Australien, England og USA. I de to sidstnævnte lande havde man allerede i starten af december lavet aftale med apotekerne om honorering af ydelsen. I England

har man desuden givet apotekerne mulighed for, efter aftale med myndighederne, at holde lukket, hvis der bliver behov for at udnytte kapaciteten til at vaccinere. Det er en del af en ny epidemilov, vedtaget af det engelske parlament i november.

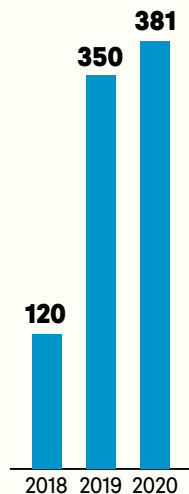
Læs i øvrigt artiklen side 18 vedr. apotekernes rolle i udrulning af COVID-19-vacciner i Danmark.

UDVIKLING I VACCINATION PÅ APOTEK

Antal influenzavaccinerede på apotek

Antal vaccinerende apoteker

KILDE: DANMARKS APOTEKERFORENING

Skotland indfører 'Pharmacy First'

I Scotland styrkes apotekernes rolle i rådgivning og behandling af mindre alvorlige lidelser. Et nyt tiltag skal få borgerne til at henvende sig på apoteket for råd og behandling af for eksempel øm hals, ondt i øret, forkølelsessår og urinvejsinfektion.

Baggrunden er, ifølge den skotske sundhedsminister, at apotekerne er en lokal service, som er let tilgængelig, og som kan tilbyde tilstrækkelig hjælp i mange situationer. Den skotske regering har investeret 10 millioner pund over tre år i tiltaget.

Stor tilfredshed med apotekets medicinsamtaler

87 procent er tilfredse eller meget tilfredse med apotekets medicinsamtaler. Det viser de tilfredshedsmålinger, som 509 borgere hen over det seneste år har deltaget i efter en medicinsamtale. Flest mener, at samtalen har hjulpet med at håndtere situationer, hvor det er svært at få taget den nye medicin.

Compliancesamtalerne får også flotte

evalueringer af borgerne. Her er 83 procent tilfredse eller meget tilfredse med udbyttet af samtalen.

Stort set ingen var utilfredse. 0,5 procent var utilfredse med medicinsamtalen, mens ingen var utilfredse med compliancesamtalen. Restgruppen besvarede ikke spørgsmålet.

Frigør potentialet i dit apotek

Den digitale forbruger er her. Lad BD Rowa Technologies støtte dig i overgangen til den digitale apoteksverden.

Fordelene ved automatisering er enorme.

Lever omkostningseffektive recepttjenester med Rowa Technologies. Øg kapaciteten, frigør kapital der er bundet i varelagre, og reducer spild til næsten ingenting.

Og med Rowa Technologies er der mere endnu. Rowa letter dine første skridt ind i den digitale verden med en netværksportefølje af produkter: fra automatisering af medicinudlevering til butiksudstillinger- og digitale skærme i butiksvinduet.

Kontakt:

Henrik Walter, mobil: 61 27 08 08, e-mail: henrik.walter@bd.com

bd.com/rowa

Rowa® Technologies

Rowa® Vmax

En intelligent løsning til opbevaring og udlevering

Rowa Vmotion®

En fleksibel, interaktiv udstilling til håndkøbsmedicin og selvbetjening

APOTEKS- FARMACEUTEN, DER BLEV APPUDVIKLER

Den nye app 'apoteket', der snart er klar til lancering, bliver et uvurderligt redskab i rådgivningen af borgerne, mener farmaceut **Dorte Kamp Teglgård**, der droppede jobbet som souschef på et apotek for at kaste sig ind i arbejdet med apotekets nye app. Farmaci har talt med den nu nytiltrådte apoteker om den app, som hun mener bringer apoteket tættere på borgerens medicinforbrug og dermed et stort skridt længere ind i sundhedsvæsenet.

AF: TRINE GANER
FOTO: ANDREAS BANG KIRKEGAARD

3 stærke funktioner

Farmaci har bedt Dorte Kamp Teglgård pege på tre funktioner i den nye app, som hun glæder sig til.

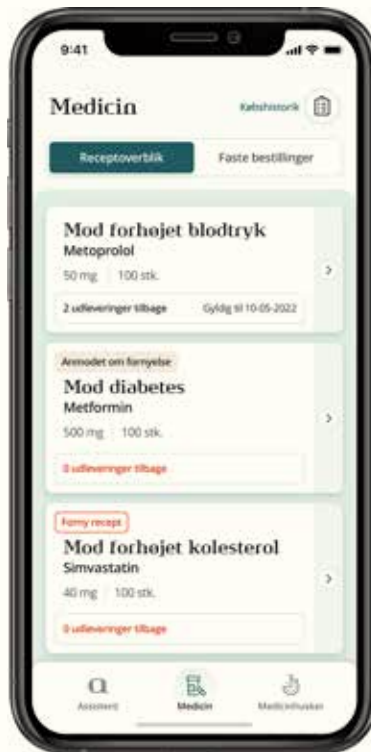
1 Fast bestilling

En bruger, som er i stabil behandling, kan oprette en fast bestilling i appen. Funktionen trækker på oplysninger fra lægens ordination i FMK samt recepten. Når det er tid til at hente en ny forsyning på apoteket, popper en reminder op på telefonen, og det er simpelt og hurtigt at godkende den faste bestilling i appen.

Apoteket får besked via apotekssystemet, som når der kommer recepter, og kan gøre pakken klar som normalt.

2 Receptoverblik

I appens receptoverblik flettes to informationer sammen: recepter og ordinationer. Det vil give et naturligt omdrejningspunkt for samtalen med kunden, og kombinationen bliver et stærkt redskab for apoteket i rådgivningssituationen, mener Dorte Kamp Teglgård.

3 Medicinhusker

Medicinhuskeren trækker information om ordinationen i FMK, så borgeren hele tiden kan se sin aktuelle behandling.

I medicinhuskerfunktionen er der et complianceoverblik, som giver indsigt i eventuelle complianceudfordringer.

Der ligger masser af kompliceret funktionalitet i den app, og der er integration til mange systemer. Men når man ser den som bruger, ser det enormt simpelt og intuitivt ud. Det er det, der er det geniale”.

Begejstringen er ikke til at tage fejl af, når Dorte Kamp Teglård skal sætte ord på fordelene ved den nye borgerrettede app 'apoteket', som snart er klar til lancering, og som hun har været dybt involveret i arbejdet med at udvikle. Men begejstringen har ikke sit udgangspunkt i teknologien og det digitale. Den stammer oprindeligt fra ønsket om at give apoteket bedre redskaber til at hjælpe og rådgive borgerne om deres medicin.

”Den her app kommer til at gøre en forskel. Og jeg håber virkelig, at mine kollegaer ude på apotekerne kan se, hvor meget den vil kunne højne fagligheden. Med appen bliver der mulighed for et dybere indblik i borgerens medicin. Det vil styrke vores rolle i sundhedsvæsenet,” siger Dorte Kamp Teglård.

Sidste led

Indtil for et års tid siden var den 44-årige farmaceut souschef på Horsens Søndergade Apotek, og her oplevede hun, hvordan apotekets manglende indblik i ordinationerne i FMK risikerede at gå ud over medicinsikkerheden.

”Vi er sidste led, efter at borgeren er sluppet af sygehuset og lægen. Jeg syntes, at det var så frustrerende, at vi ikke måtte kigge på den aktuelle behandling i FMK og dermed bruge vores faglighed og udfylde rollen som sidste sikring. Det giver en risiko for fejl, som apoteket ikke har haft værktøjerne til at forhindre,” siger Dorte Kamp Teglård.

Hun husker blandt andet en episode, der ligger et par år tilbage. En kvinde kom ind på apoteket i oprevet tilstand. Hun ville gerne have svar på, hvordan i alverden det kunne ske, at apoteket dagen forinden havde udleveret lægemidlet Cordarone til hendes mor. Speciallægen havde stoppet behandlingen med præparatet, der forebygger forstyrrelser i hjerterytmen, men recepten lå stadig i apotekets system.

”Den episode kan jeg stadig huske, fordi det i værste fald kunne have fået fa-

tale følger, hvis moren havde taget det udleverede lægemiddel uden at være monitoreret tæt af lægen. Og den er et godt eksempel på, hvorfor vi har brug for et godt og overskueligt indblik i både ordinationer og recepter, så vi kan udfylde rollen som sidste sikkerhedstjek og dermed styrke medicinsikkerheden. Det kommer vi lidt tættere på med appen,” siger Dorte Kamp Teglård.

Forankret på apotek

Frustrationen over apotekets manglende indblik i FMK fik Dorte Kamp Teglård til at gå i dialog med virksomheden Trifork, der har solid erfaring med at udvikle apps med integration til netop FMK. Sideløbende med arbejdet på apoteket brugte hun fridage på at udvikle en compliance-app sammen med Trifork, og hun var i første omgang helt afvisende over for at skulle gå all in og få en egentlig ansættelse.

”Jeg ville jo være apoteker. Det havde hele tiden været planen. Men samarbejdet med Trifork var så sjovt og anderledes. Jeg havde en masse idéer men vidste ingenting om software og stillede ofte spørgsmålet: kan man det? Og svaret var altid ja. Til sidst sagde min chef hos Trifork: 'Dorte, vi kan ALT', og så tænkte jeg: Hvis jeg ikke gør det her, fortryder jeg det,” siger hun.

I mellemtiden havde Apotekerforeningen igangsat arbejdet med at udvikle appen 'apoteket', og snart blev Trifork - og dermed Dorte Kamp Teglård - involveret i det. Det sidste år har hun brugt på at udvikle den app, der nu snart er klar til udrulning på landets apoteker. Og det har været sjovt.

”Det har været en fantastisk oplevelse at arbejde tæt sammen med det sejeste team omkring appen, både folkene fra Apotekerforeningen og teamet hos Trifork,” siger Dorte Kamp Teglård, der netop er stoppet hos Trifork for at blive apoteker på Aarhus Jernbane Apotek.

Skal fungere i virkeligheden

I arbejdet med appen har hun brugt sin viden om dagligdagen og arbejdsprocesserne på apoteket til at sikre, at appen kan fungere ude i virkeligheden.

”Vi har lavet en app, som giver værdi

Dorte Kamp Teglård

44 år

2021 Apoteker på Aarhus Jernbane Apotek

2020 Sundhedsfaglig konsulent hos Trifork

2013 – 2019 Souschef Horsens Søndergade Apotek

Jeg ville jo være apoteker. Det havde hele tiden været planen. Men samarbejdet med Trifork var så sjovt og anderledes

Dorte Kamp Teglård, apoteker på Aarhus Jernbane Apotek

> for borgerne, men det er lige så vigtigt, at den fungerer i apotekets hverdag. Hvis det for eksempel er megabesværligt, hver gang der kommer en ordre ind via appen, vil man være mere tilbageholdende med at bringe den på banen over for kunden, og så kommer appen ikke ud at leve,” siger Dorte Kamp Teglgård.

Og det skal den, mener hun. For den vil på flere måder styrke apotekets mulighed for at rådgive om medicinbrug.

I appen kommer en borger i stabil behandling blandt andet til at kunne oprette faste bestillinger, der efterfølgende kan afhentes på eller sendes fra borge-

rens foretrukne apotek. Derudover samler den flere af de funktioner, der i dag ligger i appsene Medicinkortet og Medicinhuskeren – men i styrket form på grund af informationerne fra FMK, understreger Dorte Kamp Teglgård.

”I den nye app kommer man til at kunne se ordinationerne og recepterne i ét skærmbillede, hvilket giver et overskueligt overblik for borgerne,” siger hun som et af eksemplerne på, hvordan den nye app forbedrer de funktioner og det indblik, der er i de mest anvendte apps på området i dag.

Fordelen bliver, at borgeren og apote-

Lagerstatus

Har apoteket det lægemiddel, man bruger, på lager? Det kommer borgeren til at kunne se i den nye app.

Man vil også kunne se, om andre apoteker i området har det pågældende lægemiddel på lager. Man vil ikke kunne se, hvor mange pakker apoteket i givet fald har på lager.

NYUDNÆVNT For et års tid siden sagde Dorte Kamp Teglgård sin souschefstilling på apotek op og blev ansat hos den digitale udviklingsvirksomhed Trifork. Her har hun været en del af holdet, der har hjulpet Apotekerforeningen med at udvikle apotekets nye app. Den 1. januar overtog hun Aarhus Jernbane Apotek.

ket sammen kan se på ordinationerne og samtidig få et nemt indblik i compliance i medicinhuskerfunktionen. Appen vil dermed være et godt udgangspunkt for samtale med borgeren – både i skranken og i forbindelse med medicin- og compliancesamtalerne, mener hun. Den vil også lette rekrutteringen til compliancesamtaler, da man kan se, om borgeren tager sin medicin efter lægens anbefalinger og dermed, om der er behov for en samtale.

Glæder sig

Nu er appen snart klar til lancering, og Dorte Kamp Teglgård glæder sig til sammen med medarbejdere og kunder på Aarhus Jernbane Apotek at tage den nye app i brug. Og hun håber, at alle apoteker vælger at gå med på rejsen.

”Med udrulningen af medicinkortappen har vi vist, hvad vi kan, hvis vi bak-

ker bredt op. Og så har man jo som apotek en klar motivation til at være med fra starten, så man kan få kunderne til at vælge apoteket som sit foretrukne. Derfor er det vigtigt at være synlig i appen fra starten,” siger hun.

Sparer tid

Dorte Kamp Teglgård er med på, at det vil kræve en indsats af apoteket at få bredt appen ud til kunderne. Men når først det er gjort, vil den, ud over at være et godt værktøj, også lette arbejds gange og spare tid, mener hun.

”Når kunderne for eksempel opretter en fast bestilling i appen, vælger de hjemmefra hvilken medicin, de vil hente, og de accepterer prisen. Allerede der sparer vi tid i dialogen med kunden, som vi i stedet kan bruge på egentlig rådgivning. Og når kunden har godkendt en bestilling, kan vi på apoteket gøre den

klar på et tidspunkt, hvor det passer ind, og sikre at have varerne hjemme, når kunden kommer på apoteket,” siger hun.

Og hendes opfordring til landets apoteker klar:

”Kom nu med fra starten! Du får en helt ny kommunikationskanal til borgeren. Og du får mulighed for at være til stede, også når borgeren ikke er på dit apotek fysisk. På apoteket gør vi allerede i dag en masse for at yde en god service og hjælpe borgerne med at tage deres medicin rigtigt. Her får vi et nyt redskab til at bidrage til mere medicinsikkerhed,” siger hun.

De funktioner, som appen lanceres med, er kun begyndelsen. Senere på året kommer, ifølge planen, funktionen Mit Helbred, hvor der blandt andet lægges op til, at borgeren skal kunne få informationer om egne sundhedsdata. ●

Lad køresygen blive hjemme og nyd rejsen

Både **køresyge** og **søsyge** skyldes en konflikt i hjernen, når synsindtryk er i modstrid med det du føler eller oplever. Hjernen har svært ved at tolke signaler, når vi oplever gyngende, svajende eller kraftige bevægelser via balanceorganet i øret, samtidig med at signaler fra øjnene fortæller noget andet.

Tabletten mod køresyge og søsyge

Postafen indeholder antihistaminet meclozin, der gør at man bliver mindre følsom over for bevægelsesforandringer. Balanceorganets signaler dæmpes, og dermed mindskes risikoen for at man bliver utilpas og kaster op. Læs mere information på postafen.dk

Postafen
Receptfri tablet mod køresyge

Postafen® 25 mg tabletter (meclizinehydrochlorid) **Indikationer:** Allergiske sygdomme, især urticaria, høfeber og allergisk rhinit. **Transportpsyge.** Læs indlægssedlen grundigt inden brug. **Dosering:** Allergiske sygdomme: Voksne og unge over 12 år: 25–50 mg 1–2 gange daglig. **Transportpsyge:** Voksne og unge over 12 år: 25–50 mg 1–2 timer før afrejse. **Søvnløshed:** Voksne: 25–50 mg til natten. Bør ikke anvendes til børn under 12 år uden lægens anvisning. **Kontraindikationer:** Søvnnapø, Overfølsomhed over for det aktive stof eller flere af hjælpestofferne eller piperazinderivater. Patienter med leverinsufficiens. **Særlige advarsler og forsigtighedsregler vedrørende brugen:** Hvis du har forhøjet tryk i øjet, hvis du lider af vandladningsbesvær på grund af forstørret prostata eller forsnævring af blærehalsen, pylorostenose, nedsat bevægelighed af tarmen, myasthenia gravis, demens, hvis du er ældre, hvis du har vejtrækningsbesvær eller har tendens til krampes. **Trafik- og arbejdssikkerhed:** Postafen kan især ved starten af behandlingen og ved øgning af dosis, påvirke evnen til at føre motorkøretøj eller betjene maskiner i væsentlig grad. **Bivirkninger:** Mere end 10 % af de behandlede patienter kan forvente at få bivirkninger. De almindeligste bivirkninger er døsighed og sedation. **Pakninger:** 10, 20, og 100 tabletter. Dette er uddrag fra produktresumé dateret 9 december 2019, www.produktresume.dk. CampusPharma AB www.campuspharma.se.

Rowa[®] Technologies Fremtiden inden for apoteker

Lad BD Rowa støtte dig i overgangen til den digitale apoteksverden

- ✓ Centraliseret kontrol af alle digitale Rowa-systemer
- ✓ Kompatibel med alle løsninger fra Rowa samt andre producenter
- ✓ Enkelt design på webportalen vCloud

For flere oplysninger kontakt:

Henrik Walter

Mobil: 61270808

e-mail: henrik.walter@bd.com

Rowa[®] Technologies

Rowa®-opbevaringssystemer

Intelligente løsninger til opbevaring og udlevering i apoteker. Drag fordel af 20 års erfaring fra mere end 6.500 installationer i hele verden.

Rowa Vmotion®

Et fleksibelt, interaktivt præsentationværktøj som fremviser produkter, tilbud og reklamer til kunder i apoteket.

Rowa Vpoint™

Selvbetjeningsterminal som giver kunder adgang til vigtig information samt til at betjene dem selv inde i apoteket.

Mere innovation på vej fra Rowa Technologies:

Rowa Vshelf™ - Direkte salg via QR-kode udenfor apoteket.

Apotekerne skal vaccinere mod COVID-19

Apotekerne bliver på et tidspunkt en del af vaccinationsindsatsen mod COVID-19. Men ingen ved præcis hvornår. Det afhænger af, hvilke type vacciner der kommer, hvornår de kommer – og i hvor store mængder.

Tekst: Merete Wagner Hoffmann

Udrulningen af vaccinen mod COVID-19 er i gang, og når dette blad udkommer, har de første ældre på landets plejehjem formentlig allerede fået det længe ventede prik, der skal bremse den globale pandemi. Først er det de sårbare borgere og særligt udsatte personer ansat i blandt andet sundheds- og ældreplejen, og på et tidspunkt rulles det frivillige og gratis tilbud også ud til den brede befolkning efter en nøje udarbejdet plan.

Her bliver apotekerne koblet på som vaccinationssted, så snart risikogrupperne er vaccineret, og vaccinen samtidig er håndterbar – det vil blandt andet sige, at den kun kræver køl og samtidig leveres i éndosis hætteglas.

Hvornår det bliver, vides, ifølge sundhedsfaglig direktør i Apotekerforeningen Birthe Søndergaard, ikke.

”Der er for mange ubekendte til, at vi kan sige noget om tidsrammen for vaccinen udrulning i samfundet. Men vi ved så meget, at apoteker og de praktiserende læger i løbet af 2021 bliver en del af vaccinationstilbuddet, så snart vaccinen kan skaffes i tilstrækkelige mængder, og når den kan leveres i en form, der let kan håndteres,” siger hun.

Birthe Søndergaard peger på, at de første vacciner, der nu kommer til landet, er af en skrøbelig type, der skal opbevares ved minus 80 grader og leveres i doser beregnet til 8-10 personer, som skal vaccineres samtidig. Derfor bliver det Testcenter Danmark og regionerne, der kommer til at stå for de første faser.

Møde med styrelsen

Apotekerforeningen har længe presset på for at få en rolle i det store vaccinationsprogram. På et møde med Sundhedsstyrel-

sen i november fik formand Jesper Gulev Larsen lejlighed til at fortælle om apotekernes gode erfaringer med at vaccinere mod influenza – herunder at tage ud på plejehjem og vaccinere. Sundhedsstyrelsens strategi var på det tidspunkt endnu ikke helt fastlagt, men Jesper Gulev fortæller om sin oplevelse på mødet:

”Sundhedsstyrelsen var meget positiv over for at tildele apotekerne en vigtig rolle i vaccinationsprogrammet, når vaccinen skal ud til den brede befolkning. Vores indsats på influenzavaccinationsområdet var i høj grad blevet bemærket i styrelsen,” fortæller Jesper Gulev Larsen.

Apotekernes 1.700 vaccinatører har netop vaccineret 250.000 borgere mod influenza – langt de fleste i risikogrupperne. Desuden har apotekerne vaccineret omkring 70.000 borgere mod pneumokok.

Tre forskellige målsætninger

Sundhedsstyrelsen har prioriteret vaccinationsindsatsen mod COVID-19 ud fra tre målsætninger, som betyder, at personer i risiko for alvorlig sygdom, ældre og kroniske patienter samt frontpersonale i sundheds- og ældreplejen, har førsteprioritet. Hvem der står forrest i køen afhænger blandt andet af, hvilke vacciner der kommer først til landet, og hvem der kan tåle hvad.

Den første målsætning er at minimere antallet af dødsfald og alvorlige følger af sygdommen. Det omfatter personer, som bor på plejehjem, samt udvalgte patientgrupper, der er indlagt eller i ambulans behandling. Dernæst kommer andre med øget risiko – enten på grund af alder eller sygdom.

Den anden målsætning er at forhindre smitten i at sprede sig, og her er de unge mellem 15-29 år højest prioriteret, da de har mange sociale kontakter. Dernæst kommer gruppen 30-49 år og resten af befolkningen.

Den tredje målsætning er at beskytte samfundskritiske nøglefunktioner, eksempelvis personale i sundheds- og ældresektoren samt andre med tæt borgerkontakt. Også apotekernes personale hører til i denne gruppe.

Til gengæld ser det lige nu ud som om, at hverken børn eller gravide bliver tilbudt vaccinen. Det skyldes, at ingen af de nuværende kendte vacciner er testet på disse grupper. Men også det kan nå at ændre sig. ●

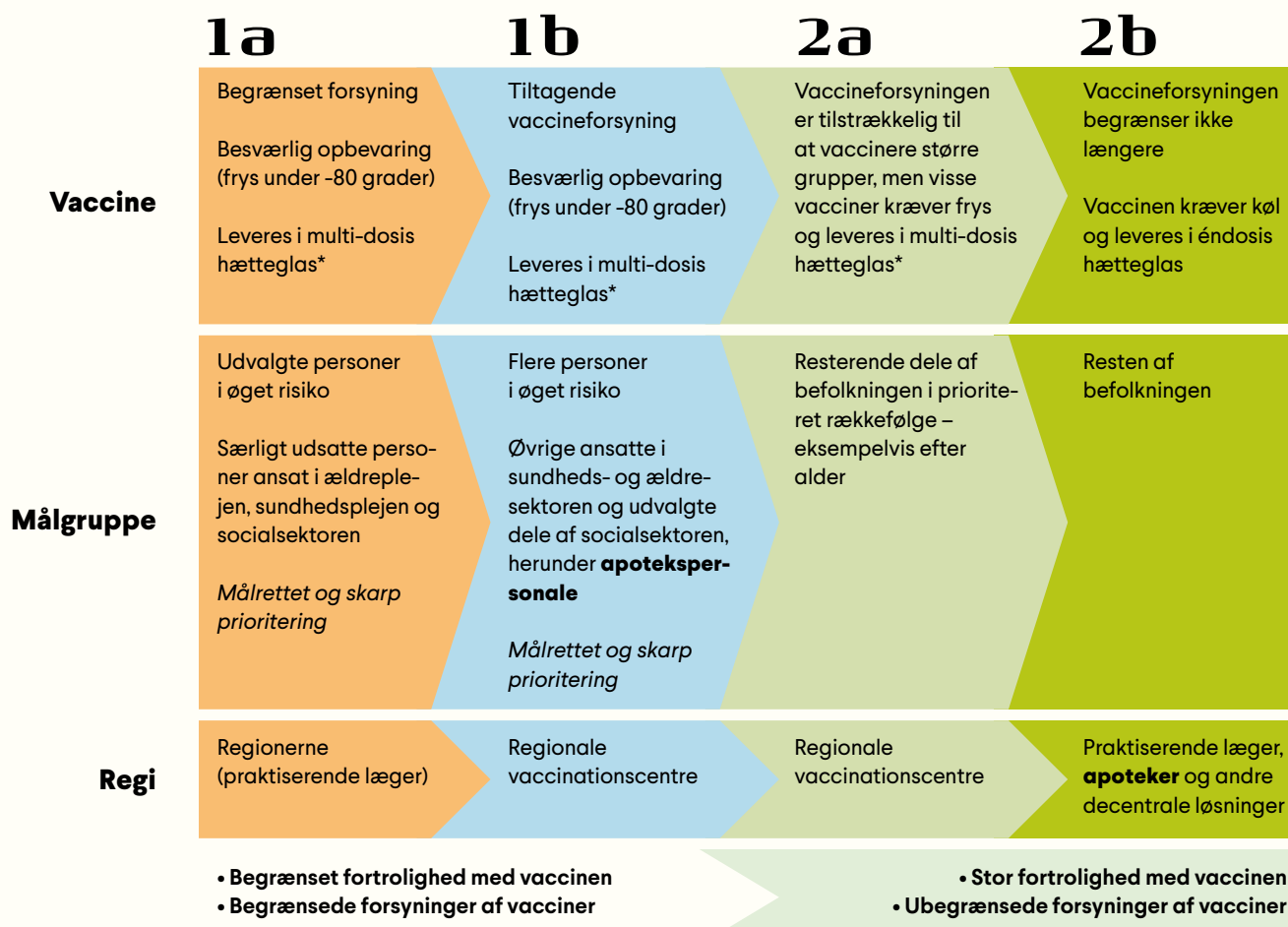

Sundhedsstyrelsen var meget positiv over for at tildele apotekerne en vigtig rolle i vaccinationsprogrammet, når vaccinen skal ud til den brede befolkning. Vores indsats på influenzavaccinationsområdet var i høj grad blevet bemærket i styrelsen

Jesper Gulev Larsen,
formand, Danmarks Apotekerforening

Plan for udrulning af COVID-19-vaccination

Myndighedernes prioriteringsmodel fastlægger hovedprincipperne i vaccineudrulningen. Der er endnu mange ubekendte, blandt andet ved man endnu ikke, hvilke typer af vacciner, der bliver klar, hvornår. Faser kan også komme til at overlappe hinanden i praksis.

*Vacciner, der kræver lave temperaturer og har lav holdbarhed, skal bruges straks, og når de leveres i multi-dosis hætteglas, skal der stå det nødvendige antal personer klar til at blive vaccineret, så ingen vaccine går til spilde.

Apoteket var klædt godt på til at hjælpe borger med anafylaktisk chok

Det sker stort set aldrig. Men det sker. På Skejby Apotek fik en borger et anafylaktisk chok efter en influenzavaccination. Personalet handlede hurtigt og fulgte de givne instruktioner, og både kunden og personalet kom godt igennem chokket.

Af: Kim Andreassen, freelancejournalist

Et anafylaktisk chok er en ekstrem allergisk reaktion, som i værste fald kan være livstruende. Chokket kan opstå, når man bliver vaccineret, men det sker yderst sjældent. Ud af en million vaccinationer forekommer der anafylaktiske chok i maksimalt 10 tilfælde.

Men det kan ske, og det gjorde det i starten af oktober på Aarhus Trøjborg Apoteks filial i Skejby i udkanten af Aarhus. Her kommer en ældre, men frisk og rask kvinde ind og skal vaccineres mod både influenza og en pneumokok hos farmakonom Elisabet Østergaard.

“Jeg giver hende vaccinationerne og følger hende hen, hvor hun skal sidde og vente et kvarter efter vaccinationen. Men da hun sætter sig, kan jeg se, at hun er ved at synke sammen. Hun er hævet op og rød i ansigtet. Så siger hun, at

hun har det så dårligt”, fortæller Elisabet Østergaard.

Farmakonomien får hende ned på gulvet og får trukket en stol hen, så hun kan få hendes ben op, som hun har lært, at hun skal. Kvinden siger, at hun har svært ved at trække vejret.

Sprøjten i låret

Elisabet Østergaard råber til sin kollega, at hun skal ringe 112. Samtidig løber hun ind og henter den adrenalinsprøjte, som ligger klar, og som hun er blevet instrueret i at bruge i tilfælde af, at der kom et anafylaktisk chok.

“Jeg får sprøjten i låret på hende, og i mellemtiden har min kollega fået fat i 112. Jeg forklarer i telefonen, hvad der er sket, og nogle få minutter efter kommer der både en ambulance og en lægebil”, siger Elisabet Østergaard.

I mellemtiden kan hun mærke på kunden, at adrenalinsprøjten allerede begynder at virke.

“Jeg sætter mig ned ved siden af og taler beroligende til hende. Imens kan jeg se, at hendes ansigtskulør bliver bedre og hævselen forsvinder. Så overdrager jeg hende til lægen, som tager hende med på hospitalet til observation, og puha, så gik jeg ud i baglokalet og begyndte at ryste,” fortæller farmakonomien.

God forberedelse er afgørende

Det er apotekernes eget vaccinations-selskab, Apovac, som står for de fleste vaccinationer på apotekerne i Danmark. Her fortæller den ansvarlige læge, Annemarie Bay-Andersen, at det er afgøren-

de, at personalet er godt forberedte, hvis en kunde skulle få et anafylaktisk chok efter en vaccination.

“Først og fremmest selvfølgelig for kundens skyld, for det kan være alvorligt, hvis et anafylaktisk chok ikke håndteres rigtigt. Men også for personalet egen skyld, for det kan være en rystende oplevelse”, siger Annemarie Bay-Andersen.

Anafylaktisk chok

Et anafylaktisk chok er en ekstrem allergisk reaktion på for eksempel medicin eller fødevarer, som man er allergisk overfor. Det kan i værste fald være livstruende.

Hvert år er der samlet set ca. 150 tilfælde af anafylaktisk chok i Danmark.

Apoteker, der vaccinerer, har præcise retningslinjer for, hvad personalet skal gøre i tilfælde af et anafylaktisk chok. Personalet gennemgår kurser i symptomerne og øver sig i at håndtere et chok – for eksempel hvordan man giver adrenalinsprøjten, og at man altid skal ringe 112 med det samme.

KLÆDT PÅ Det var en voldsom oplevelse for Elisabet Østergaard, da en borger fik et anafylaktisk chok efter en vaccination. Men farmakonomen fulgte instrukserne, og et par dage efter kom kunden ind på apoteket og fortalte, at hun havde det godt.

Vi var godt forberedt

Hun understreger vigtigheden af, at apotekerne jævnlige træner, hvad tegnene på et chok er, og hvad man konkret skal gøre.

“Adrenalinprøjtjen (EpiPen, red.) findes i flere typer, som skal åbnes og aktiveres på forskellige måder. Derfor skal man have en pen liggende, som man kan træne med, så man ikke skal stå og fumle med den, hvis der kommer et tilfælde”, forklarer Annemarie Bay-Andersen.

Hele vejen følte Elisabet Østergaard, at hun var klar over, hvad hun skulle gøre, da et anafylaktisk chok pludselig blev virkelighed for hende.

“Vi var godt forberedt. Alle, som vaccinerer, har været på kursus, hvor vi har øvet situationen. Vi har set instruktionsfilm, og vi har talt om det internt på apoteket, så også mine kolleger, som ikke vaccinerer, ved, hvordan de skal forholde sig”, siger hun.

Annemarie Bay-Andersen fortæller, at der over alle vaccinationspladser hænges en beskrivelse på symptomer, så man kan genkende en anafylaktisk reaktion.

“Der står også udførligt, hvad man konkret skal gøre – for eksempel råbe, at det er et anafylaktisk chok, så en kollega ved, at der skal ringes 112 med det samme”.

Vi havde handlet rigtigt

Et par dage efter kom kunden ind på apoteket og fortalte, at hun havde det godt, og det var dejligt for Elisabet Østergaard og hendes kollega at se, at kunden var frisk igen.

Da hun sætter sig, kan jeg se, at hun er ved at synke sammen. Hun er hævet op og rød i ansigtet. Så siger hun, at hun har det så dårligt

Elisabet Østergaard,
farmakonome, Skejby Apotek

“Det bekræftede os i, at vi havde handlet rigtigt. Vi har talt det igennem, og mine kolleger har været interesseret i at høre om det. Vi har ikke ændret noget, for alt gik jo præcis, som det skulle,” siger Elisabet Østergaard og tilføjer, at hun også fremover har helt styr på, hvor adrenalinprøjtjen ligger, når hun vaccinerer. Og så understreger det for hende vigtigheden af at bede kunderne om at blive og vente et kvarter efter, at de er

vaccineret.

Annemarie Bay-Andersen oplyser, at Apovac i år har haft tre tilfælde af anafylaktisk chok. Alle tilfælde bliver indberettet til sundhedsmyndighederne som en UTH (utilsigtet hændelse) og en bivirkning. Hos lægemiddelvirksomheden Practio, som nogle apoteker samarbejder med om vaccinationer, har de i skrivende stund ikke haft kunder med chok. ●

Danmark har de laveste

I 2019 betød de mange leveringssvigt på medicin stigende priser. Men i 2020 faldt priserne igen – på trods af, at der fortsat er problemer med svigtende leverancer. Prisen på medicin er nu historisk lav.

I Danmark kan vi nu se tilbage på 20 år med konstant fallende priser på apoteksforbeholdt medicin, kun afbrudt af et enkelt år med stigning. Det samlede prisfald er på over 50 procent, og priserne har aldrig været lavere i dette årtusinde. Alene i 2020 faldt de syv procent – i hvert fald, når man sammenligner priserne i september måned 2020 med september måned 2019.

Til sammenligning har liberaliserede håndkøbslægemidler, der også må sælges i detailhandlen, fulgt den almindelige forbrugerprisudvikling. De er i samme periode gennemsnitligt steget med næsten 30 procent.

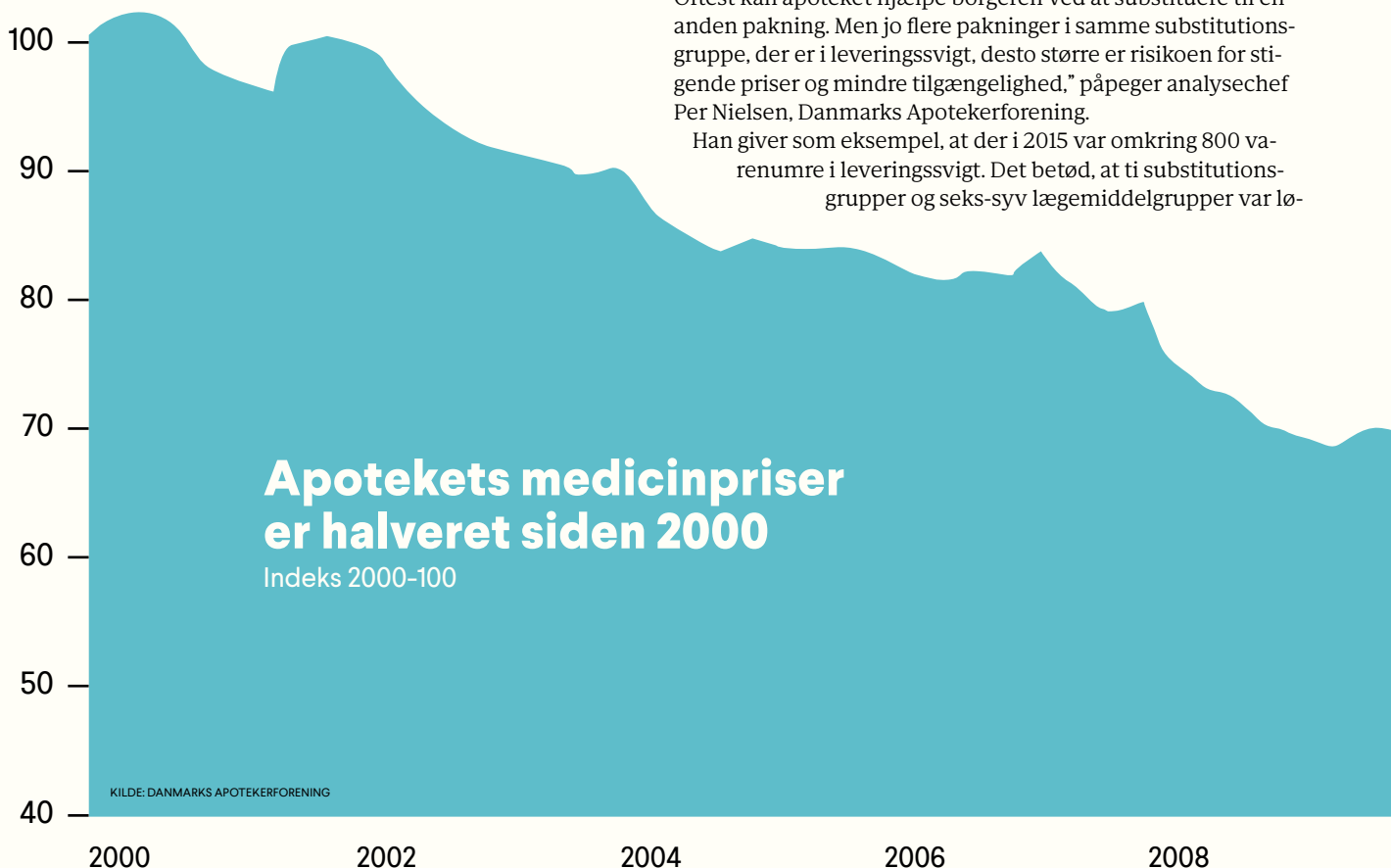
Summa summarum, så har Danmark fortsat nogle af Europas laveste priser på medicin af den type, der er udsat for generisk konkurrence. Og generiske lægemidler udgør nu tre fjerdedele af al den medicin, apotekerne sælger.

Leveringsproblemer gav prishop

Leveringssvigt er ikke et nyt fænomen, men i 2019 begyndte det at fylde meget. Problemerne toppede med knap 1.400 pakninger (varenumre), der ikke kunne leveres i slutningen af 2019. Det påvirkede i høj grad priserne, som for første gang i mange år steg.

”Det er dog langt fra alle former for leveringssvigt, der påvirker priserne eller går ud over borgerens adgang til behandling. Oftest kan apoteket hjælpe borgeren ved at substituere til en anden pakning. Men jo flere pakninger i samme substitutionsgruppe, der er i leveringssvigt, desto større er risikoen for stigende priser og mindre tilgængelighed,” påpeger analysechef Per Nielsen, Danmarks Apotekerforening.

Han giver som eksempel, at der i 2015 var omkring 800 varenumre i leveringssvigt. Det betød, at ti substitutionsgrupper og seks-syv lægemiddelgrupper var lø-

medicinpriser i 20 år

bet helt tør. Mod slutningen af 2019 var knap 1.400 varenumre i leveringssvigt, og det samme gjaldt 50 hele pakningssubstitutionsgrupper og 30 hele lægemiddelgrupper. Det fik i andet halvår af 2019 priserne på en række lægemidler med forsyningsproblemer til at springe så meget i vejret, at medicinpriserne i gennemsnit steg med 1,6 procent for hele året.

Fortsat leveringssvigt, men faldende pris

I november 2020 var antallet af pakninger i leveringssvigt faldet lidt igen til godt 1.200 ud af de i alt cirka 10.500 forskellige lægemiddelpakninger, der er på det danske marked. Det betød 30 hele pakningsgrupper og 20 hele lægemiddelgrupper i leveringssvigt. Men modsat året før fik det ikke gennemsnitspriserne til at stige. Priserne er tværtimod faldet kraftigt siden januar 2020.

Men hvorfor fik de mange leveringsproblemer ikke priserne til at hoppe i 2020, ligesom de gjorde i 2019?

Ifølge Per Nielsen er forklaringen dels, at leveranceproblemerne var større i andet halvår 2019, dels at de ramte nogle lægemiddelgrupper med større omsætning.

"De problemer med leveringssvigt, vi havde i 2020, var ikke helt på samme niveau som året før. Og de substitutionsgrupper, der blev hårdt ramt i andet halvår 2019, er næsten alle tilbage til normalen. Priserne i disse grupper er igen konkurreret ned til samme eller lavere niveau end udgangspunktet i starten af 2019. Vi ser fortsat indimellem prishop på enkelte lægemidler, når der opstår forsyningsproblemer, men det rammer ikke lige så mange lægemidler," siger Per Nielsen.

Derfor har vi ikke alene nogle af Europas laveste priser på generisk medicin; vi har også en høj forsyningsikkerhed

Per Nielsen,
analysechef, Danmarks
Apotekerforening

"Derfor kan vi glæde os over, at leverance svigt ikke i samme grad som i 2019 har ført til prishop, og at prishoppene nu er afløst af endnu større prisdyk."

Hård konkurrence giver lave priser

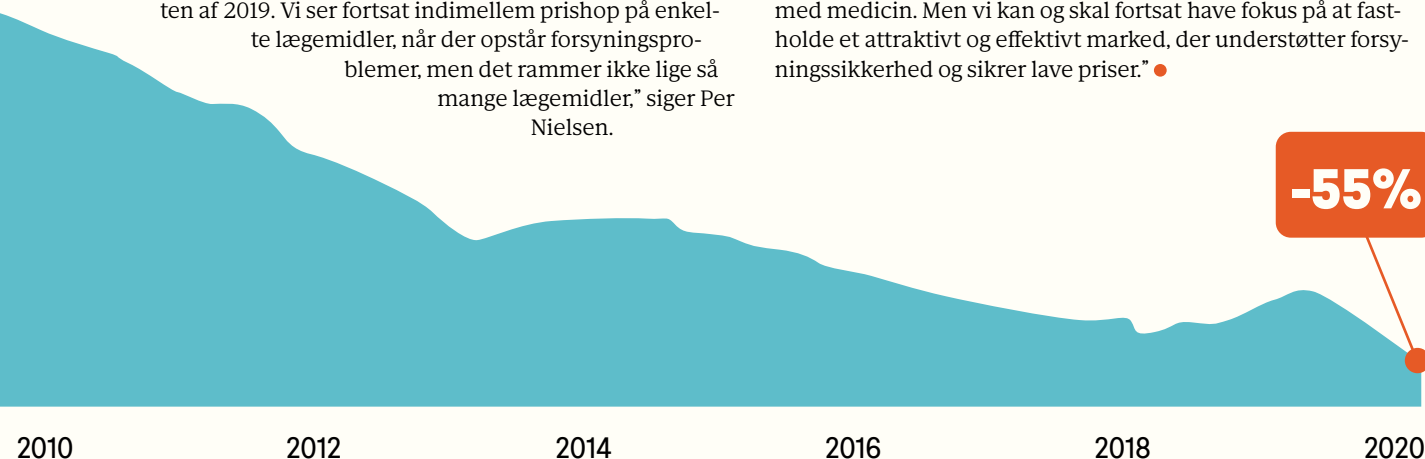
At Danmark samlet set har oplevet 20 år med næsten konstant faldende priser kan tilskrives patentudløb kombineret med fri pris konkurrence ved 14-dages licitationer på medicin. Det understøtter apotekerne ved at have stort fokus på at tilbyde borgerne den billigste pakning.

Per Nielsen peger på, at dette system skaber et relativt attraktivt marked for leverandørerne.

"Det er let at komme ind på det danske marked med små partier af lægemidler, hvis prisen ellers er konkurrencedygtig. Derfor har vi ikke alene nogle af Europas laveste priser på generisk medicin; vi har også en høj forsyningsikkerhed. I 98 procent af tilfældene kan vores kunder med det samme få den medicin, de skal bruge. Og i de øvrige tilfælde kan apoteket ofte skaffe medicinen hjem til dagen efter. Dermed er systemet i nogen grad et værn mod de store problemer med medicinmangel, man ser i andre lande."

Han er forsigtig med at spå om fremtiden. Men han håber på, at det danske system fortsat kan styre os uden om alvorlig medicinmangel, og at vi også fremover vil se færre prishop i forbindelse med leverance svigt.

"Vi kan ikke i Danmark løse de globale forsyningsproblemer med medicin. Men vi kan og skal fortsat have fokus på at fastholde et attraktivt og effektivt marked, der understøtter forsyningsikkerhed og sikrer lave priser." ●

Syv tips

til de sundhedsfaglige kampagner

SUNDHEDSFAGLIG KAMPAGNE:

Kroniske smerter ved slid- og leddegigt

Første aktivitet i forårets sundhedsfaglige kampagner ruller fra 1. marts og har fokus på kroniske smerter ved slid- og leddegigt. Her kan du få 7 tips til, hvordan I understøtter den og andre sundhedsfaglige kampagner på apoteket.

1

Genopfriskning – ikke efteruddannelse

Det faglige materiale til de faste sundhedsfaglige kampagner er en støtte til apotekets rådgivning. Det skal ikke betragtes som efteruddannelse. Hvis det er den forventning, man har, bliver man formentlig skuffet over det faglige niveau. Materialet skal i stedet ses som en kort, faglig opdatering på kampagneemnet – med fokus og på et niveau, der svarer til det, man har brug for, når man rådgiver borgerne.

Find plads

Apoteket modtager mange plakater, foldere og flyers, både salgsrettede og sundhedsfaglige, og det er sikkert ikke let at finde en bar plet i kunderummet, når kampagnepakken lander. Derfor kan det være en god idé at finde en fast plads, hvor materialerne til de sundhedsfaglige kampagner kan være. I kunne fx lave et "sundhedsfagligt område".

3

2

Samtalestarter

I kan med fordel bruge det faglige materiale som samtalestarter på eksempelvis et morgenmøde. Selvom I sikkert har styr på det meste i forvejen, kan det være godt at få pudset sin viden af sammen med kollegaerne og få en samtale om, hvordan rådgivning af målgruppen for kampagnen gribes an.

4 Læg en plan

Arbejdet med kampagnerne bliver både nemmere og mere effektivt, hvis det er sat i system. Udover at sørge for at have en tovholder for kampagnerne på apoteket, kan I også på forhånd lægge en plan for, hvordan I bruger de forskellige kampagnematerialer. Hvis det er en fast del af jeres arbejds-gange, føles det lettere, og risikoen for at en kampagnepakke drukner på lageret falder.

6

Gem eller smid ud?

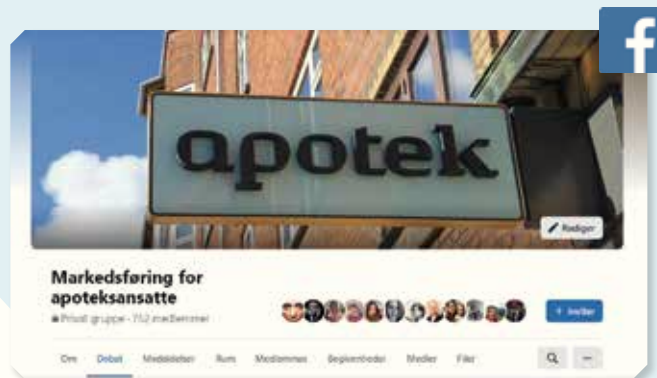
Selvom en kampagneperiode slutter, er det ikke givet, at apoteket skal tage alle plakater ned og gemme foldere af vejen – eller smide dem ud. Hvis I har været glade for materialerne, kan I blive ved med at bruge dem, både med det samme og ved senere lejligheder. Der kan naturligvis være kampagneemner, der knytter sig til en bestemt sæson eller sundhedsydelse, hvilket kan gøre materialerne uaktuelle i en periode. Men kampagnesiderne på apoteket.dk forsvinder ikke, så I kan til enhver tid tage dem frem igen ved behov.

Brug Facebook-gruppen

5

På Facebook driver Apotekerforeningens sekretariat gruppen "Markedsføring for apoteksansatte". Den er god at melde sig ind i, hvis man har at gøre med de sundhedsfaglige kampagner (og husk at besvare spørgsmålene ved anmodning om medlemskab – ellers bliver den ikke godkendt). Sekretariatet lægger løbende relevant information i gruppen, og I er altid velkomne til at inspirere hinanden med billeder og tips til brug af kampagnematerialet. I kan også bruge gruppen til at søge svar eller sparring, hvis I har spørgsmål eller mangler inspiration. På den måde kan I få hjælp fra både hinanden og foreningen.

7

Husk:

I bakker op om et brand

Når I på apotekerne kører en sundhedsfaglig kampagne, bliver den også bakket op af brede onlinekampagner. Det er Apotekerforeningen, der udvikler kampagnerne og sørger for at koordinere, så de forskellige indsatser spiller sammen. Den samlede indsats er en del af sektorens strategiske mål om at styrke apotekets brand som samfundets lægemiddelekspert og en del af det nære, sammenhængende sundhedsvæsen. I forhold til den målsætning tæller enhver indsats – så hver gang I udleverer en folder eller henviser til en kampagneside på apoteket.dk, er I med til at bakke op om apotekets brand.

apotek

Apoteksfarmaceuter kan forbedre værdier hos kronisk syge

Apotekets intervention har konkret effekt i forhold til en række sygdomme, konkluderer oversigtsartikel.

APOTEKSFARMACEUTERS rådgivning og undervisning af patienter med kroniske sygdomme har i mange tilfælde en konkret effekt i form af bedre kliniske værdier hos patienterne.

Det viser en amerikansk oversigtsartikel, der samler resultaterne af

en lang række forsøg, der ser på effekten af apoteksfarmaceuters rådgivning og undervisning af patienter med kroniske sygdomme, herunder diabetes, astma, KOL, forhøjet blodtryk, hjertesvigt, forhøjet kolesterol og HIV/AIDS.

For patienter med diabetes betyder apoteksfarmaceutens intervention for eksempel, at:

- HbA1c reduceres
- der er positive effekter på kolesterol og blodtryk
- flere bliver influenzavaccineret
- flere får undersøgt deres syn og fødder
- patienttilfredsheden stiger

Også patienter med hjerte-kar-sygdomme havde konkrete effekter af apotekets intervention. Apoteksfarmaceuternes gennemgang af medicinlister og foreslåede ændringer i behandlingen førte til forbedring af blodtrykket hos en signifikant andel af de medvirkende.

Det er til gengæld sværere at konkludere entydigt, at apoteksfarmaceuters interventioner i forhold til patienter med forhøjet kolesterol eller hjertesvigt har positiv effekt, fordi de forsøg, som artiklen omtaler, er for små eller af for dårlig kvalitet.

Alt i alt tyder undersøgelsen på, at der skal laves flere forsøg for at konkludere entydigt, hvad apoteksfarmaceuternes interventioner skal gå ud på. ●

Terri V. Newman a, Alvaro San-Juan-Rodriguez et.al.: Impact of community pharmacist-led interventions in chronic disease management on clinical, utilization, and economic outcomes: An umbrella review, Research in Social and Administrative Pharmacy, Volume 16, Issue 9, September 2020.

Apotekerne kan bidrage til at minimere fejl med smerteplastre

Forkert brug af smerteplastre er årsag til mange utilsigtede hændelser, viser analyse. Apotekerne har en vigtig rolle i at informere, mener forsker.

HÅNDTERINGEN AF medicinske smerteplastre (opioidplastre) kan være en udfordring for sundhedspersonale - særligt i plejesektoren. En analyse lavet af professor Anne Estrup Olesen fra Klinisk Farmakologisk Enhed på Aalborg Universitets-hospital viser, at der i 2018 til Dansk Patientsikkerhedsdatabase (DPSD) blev indrapporteret 866 utilsigtede

hændelser (UTH), som gik på brugen af smerteplastre.

Ud af de 866 indberettede UTH blev de 386 klassificeret til at have haft en mild, moderat eller alvorlig konsekvens for patienten. Langt de fleste indrapporteringer kom fra plejesektoren og skete, når personalet skulle administrere brugen af plastre.

“Hændelserne handler især om, at plejepersonalet glemmer at skifte plastret, hvilket kan forårsage smerter hos patienten. Der er også indrapporteret UTH'er om, at det gamle plaster ikke blev fjernet, når et nyt blev sat på. Det kan medføre en for stor dosis og dermed sløvhed eller svimmelhed hos patienten, som kan resultere i fald og frakturer,” forklarer Anne Estrup Olesen.

Vigtig funktion hos apotekerne

Analysen konkluderer, at der er behov for at fokusere mere på fejl med medicinske plastre og på, hvordan man kan arbejde med at undgå fejl. Anne Estrup Olesen mener, at personalet på apoteket kan have en vigtig funktion her.

“Som det er i dag, kommer der en bestilling fra et plejecenter, som apoteket sender afsted. Det betyder, at apotekerne ikke har nogen direkte kontakt med personalet i plejesektoren, som administrerer plastre, hvilket kan være en udfordring. Apotekerne kunne med fordel bidrage til at klæde personalet på - fx ved at afholde undervisning eller kurser i de retningslinjer, som ligger for brug af plastre, og dermed hjælpe plejepersonalet, hvis de er usikre på, hvordan man bruger plastre korrekt”, siger Anne Estrup Olesen. ●

Olesen A. E., Henriksen J. N. et. al.; Patient safety incidents involving transdermal opioids: data from the Danish Patient Safety Database, International Journal of Clinical Pharmacy, 19. maj 2020.

antibiotika

Tekst: **ADRIAN SKOV**

Foto: **RUNE PEDERSEN**

En muggen melon

En petriskål podet med gule stafylokokker blev i 1928 ved en fejltagelse efterladt åben hen over en sommerferie. Da den skotske mikrobiolog Alexander Fleming kom tilbage til laboratoriet, opdagede han, at petriskålen var blevet **inficeret med skimmelsvampen penicillium**, og at svampen havde dræbt bakteriekulturen. Det satte gang i forskningen i penicillin, men i starten var det svært at udvinde en tilstrækkelig mængde af stoffet til en effektiv behandling. Her kom en anden tilfældig opdagelse til hjælp: et forskerhold, der forskede i produktionsmetoder af penicillin, fandt en rådden kantalupe på deres lokale frugtmarked. Den variant af skimmelsvamp, som havde inficeret melonen, producerede op mod 50 gange så meget penicillin som den oprindelige variant, og muliggjorde – sammen med nye produktionsmetoder – egentlig industriel produktion. Det blev startskuddet til den moderne lægemiddellindustri.

30.000

liv koster resistens årligt i Europa

Alene i Europa er antibiotikaresistens skyld i **33.000 årlige dødsfald** og er estimeret til at koste €1,5 mia. om året, og tallene er stigende. Hvis kurven ikke knækkes, forudser Verdensbanken i en rapport fra 2018, at verdensøkonomien vil være faldet med 3,8 % i 2050. Årsagen er blandt andet stigende sundhedsudgifter og tabt arbejdsfortjeneste på grund af sygdom, der ikke kan slås ned som følge af antibiotikaresistens.

Fremtidens vidundermiddel: bakteriofager

Bakteriofager er en slags vira, der former sig ved at dræbe bestemte bakterier – og de kan vise sig at være en lovende **løsning på resistensproblemet**. De udvikler sig nemlig i takt med den enkelte bakteriestamme i patienten, så hvis bakterien udvikler en ny forsvarsmekanisme, kan bakteriofagen udvikle nye måder at overkomme den på. Bakteriofagerne blev opdaget og udforsket som behandlingsform allerede i 1920, men behandlingsmetoden gik stort set i glemmebogen, efter at udviklingen af penicillin tog fart. Bakteriofagerne kan dog vise sig som en meget lovende behandlingsform i en fremtid med udbredt antibiotikaresistens.

Livstruende hudafskrabninger

Populært sagt har vi med antibiotika tilført **ti år til den gennemsnitlige levetid**, ved at mindske børnedødeligheden. Før penicillin revolutionerede lægevidenskaben, var særligt børn og unge udsat for infektionssygdomme af alverdens slags – hudafskrabninger og forkølelssygdomme kunne nemlig hurtigt udvikle sig alvorligt, og blive livstruende.

28.875.900

Så mange døgndoser antibiotika blev solgt i 2019. Tallet er faldet med ca. 10 % i forhold til 2015.

Redigeret af

**JONATAN
DEBELL**

FLYTNING

Skejby Apotek er flyttet til nye omgivelser. Adressen har siden den 2. november heddet Skelagervej 7, 8200 Aarhus N. Filialen hører under Aarhus Trøjborg Apotek og apoteker **Erik Meldgaard Andersen**, der desuden driver Aarhus Sct. Lukas Apotek.

LEDIG BEVILLING

Apoteker **Lene Mazanti Mikkelsen** har opgivet sin bevilling til at drive **Aarhus**

Stjerne Apotek.

Apoteket bliver ledig pr. 1. maj 2021.

HADSUND

LEDIG BEVILLING

Apoteker **Vibeke Dengsø** har opgivet sin bevilling til at drive **Horsens Løve Apotek**. Apo-

teket bliver ledig pr. 1. september 2021.

AARHUS

HORSENS

NY FILIAL OG NAVNESKIFTE

Apoteker **Tine Klingsten Nielsen** og Fredericia Krone Apotek rykker rundt og ændrer navne. Vesterbrogades Apotek flytter således lokaler, og fremover hedder filialen **Fredericia Krone Apotek – Nymarksvej**.

Adressen er nu Nymarksvej 39 A, 7000 Fredericia. Samtidig ændres navnet på filialen i Fredericia

Sundhedshus til **Fredericia Krone Apotek – Fredericia Sundhedshus**. Foruden Fredericia Krone Apotek driver

Tine Klingsten Middelfart Apotek med Strib Apotek som filial.

FREDERICIA

NY FILIAL

Apoteker **Lars Lundager Walmar** og Hadsund Apotek åbnede ny filial i Hobro den 13. november 2020. Den nye filial, der bliver den tredje under Hadsund Apotek, er døbt **Apoteket Fyrkat** og adressen er Thurøvej 9, 9500 Hobro.

NY FILIAL

Borup Apotek og apoteker **Steffen Zederkof** har omdannet Viby Apoteksudsalg til filial pr. 1. december 2020. Det nye navn er **Viby Svane Apotek**, og det bliver tredje filial under hovedapoteket. Adressen er Søndergade 8A, 4130 Viby Sjælland.

NY APOTEKER

Nina Egtved Knudsen fik den 10. november 2020 bevilling til at drive **Helsingør Stengades Apotek**. Hun overtager som ny apoteker fra den 1. januar 2021.

NY APOTEKER

Kristine Høje Beckmann fik den 10. november 2020 bevilling til at drive **Frederiksberg Dalgas Boulevard Apotek** med Apoteket Lille Bjørn som tilhørende filial. Hun overtager bevillingen efter sin mor, Mette Høje Andersen, den 1. marts 2021.

FLYTNING

Apoteker **Behzad Ghorbani** fra Taastrup Apotek har flyttet filialen **Hedehusene Apotek** til nye lokaler pr. 9. november 2020. Den nye adresse er Hovedgaden 423, 2640 Hedehusene. Foruden filialen i Hedehusene står Ghorbani også bag filialen Høje Taastrup Apotek og Nytorv Apotek Strøget i København.

LEDIG BEVILLING

Apoteker **Bente Lise Larsen** har opgivet sin bevilling til at drive **Fakse Apotek**. Apoteket bliver ledig pr. 1. august 2021.

FAKSE

NY FILIAL

Apoteker **Peter Traulsen** og København Amagerbro Apotek åbnede ny filial den 1. december 2020. Navnet er **Kløvermarkens Apotek**, og adressen er Vermlandsgade 51, 2300 København S. Det bliver anden filial under hovedapoteket.

HELSINGØR

FREDERIKSBERG
HEDEHUSENE

KØBENHAVN

VIBY

Målret din karriere som apoteksfarmaceut

- et udviklingsforløb til apoteksansatte farmaceuter, der ønsker et fokuseret karriereudviklingsforløb på apotek

Forløbet

Forløbet består af 3 moduler og gennemføres for en gruppe på 30 apoteksfarmaceuter. Det er 4. gang forløbet udbydes og der oprettes venteliste ved mere end 30 tilmeldinger.

Du får tilknyttet en mentor i forløbet, som du skal mødes med og diskutere din karriereplan.

Om dig

Karriereudviklingsforløbet er noget for dig,

- hvis du ønsker at målrette din karriereudvikling på apoteket
- hvis du ønsker at blive klogere på dine muligheder i sektoren og arbejde med dig selv
- hvis du er motiveret for at fastholde og udvikle egen ledelsesmæssige og/eller faglige kompetence
- hvis du har lyst til at have en mentor og give noget af dig selv.

Dine forudsætninger

- Du er farmaceut ansat på apotek
- Du har været ansat på apotek i mindst 6 måneder og har mindst 2 års relevant erhvervs erfaring
- Du er motiveret for at arbejde med din karriereudvikling på apoteket
- Du er indstillet på at lægge tid og kræfter i forløbet, også imellem de tre moduler.

Modulerne

1. modul 28.-29. maj 2021

- Mød din mentor
- Hvad er karriereplanlægning?
- Hvilke karrieremuligheder er der på apotek?
- Netværk og netværksdannelse
- Sektorforståelse.

2. modul 9. oktober 2021

- Mentor-mentee samarbejdet
- Erfaringsudveksling
- Ledelse og forandring
- Fagligt oplæg.

3. modul 19. marts 2022

- Mentor-mentee samarbejdet
- Erfaringsudveksling
- Fagligt oplæg
- Apoteksfarmaceut i fremtiden.

Det beskrevne program er foreløbigt.

Praktisk

Der er afsat overenskomstmidler af Danmarks Apotekerforening og Pharmadanmark til apoteksfarmaceuters karriereudvikling.

Samtidig vil der være et deltagergebyr på 3.500 kr

Alle moduler afholdes i trekantsområdet. På første modul vil der være festmiddag og overnatning.

Kontakt kursussekretær Kristin R. Primdahl for yderligere information, paps@pharmakon.dk, tlf 4820 6175.

Tilmelding på www.pharmakon.dk/kurser/kurser-til-apotek/kurser-for-alle/

Ved tilmelding vil du få tilsendt et link til et spørgeskema hvor dine besvarelser bruges til at matche dig med den rigtige mentor.

EN ANSAT, DER RYKKER

Souschef tæt involveret i forandringer

Siden Behzad Ghorbani overtog Taastrup Apotek for et år siden, har der været fart på. Også for souschef Prasad Reddy, der er med til at sætte mål – og ikke mindst sørge for, at de bliver realiseret.

En større ombygning på hovedapoteket, en flytning af filialen i Hedehusene til nye lokaler og åbning af en ny enhed på Strøget i København. Der har været travlt på Taastrup Apotek siden Behzad Ghorbani

Det betyder meget at have tilliden fra apotekeren. Jeg skal ikke ringe og spørge hver gang, jeg tager en beslutning

Prasad Reddy, farmaceut, souschef på Taastrup Apotek

overtog bevillingen for et år siden, ikke mindst for Prasad Reddy, der har været på apoteket siden 2008, siden 2018 som souschef. Han er tæt inddraget i de fleste beslutninger og ikke mindst i udførelsen af dem.

”Vi har både udvidet, bygget om og genbesøgt alle vores strukturer. Vi har overvejet, om vi gør tingene på den mest hensigtsmæssige måde, og det har ført til forandringer i måden, vi organiserer os på,” siger Prasad Reddy.

Blandt andet har de indført faste møder i ledergruppen og optimeret kommunikationen på tværs af de nu fire enheder. Og så har de indført et nyt værdigrundlag, forklarer den 45-årige souschef.

”Vi har lagt os fast på tre grundværdier, der retter sig mod både kunder og medarbejdere. Det skal være trygt at være både kunde og ansat, man skal føle sig velkommen, og det skal være let at være kunde og medarbejder. Det er vores pejlemærke i de beslutninger, vi træffer,” siger Prasad Reddy.

Skal ikke spørge hver gang

For ham har det været en stor og spændende udfordring at være så tæt involveret i de mange forandringer.

”Jeg er stedfortræder til Behzad og med inde over de fleste beslutninger. Det betyder meget at have tilliden fra apotekeren. Jeg skal ikke ringe og spørge hver gang, jeg tager en beslutning. Så

Prasad Reddy

- Farmaceut, ph.d. (farmaci)
- 45 år
- Souschef på Taastrup Apotek siden 2018

længe jeg kan argumentere for det, jeg gør. Det betyder, at jeg bliver mere committed og ansvarlig,” siger Prasad Reddy.

Og der er nye projekter i pipelinen, ifølge den travle souschef.

”Vi har planer om yderligere udvidelser, så jeg kommer ikke til at kede mig foreløbig,” siger Prasad Reddy, der drømmer om selv en dag at blive apoteker. ●

Ansatte der rykker

Hver gang kan du møde en farmaceut eller en farmakonom, der har fået nye udfordringer på apoteket. Er det dig eller din kollega, så kontakt redaktionen.

ARCHI FOR PFARMACI OG CHEMI
180. bind – 178. årgang – Nr. 1

apotek

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Thomas Nielsen

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer
Journalister:
Merete Wagner Hoffmann

GRAFISK PRODUKTION

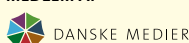
Layout: Esben Bregninge.Design
Tryk: Rosendahls Tryk

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436 / hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

KONTROLLERET AF

KONTROLLERET OPLAG

1.007 i perioden 1. august – 30. juni 2020

FARMACI NR. 2 UDKOMMER

fredag den 5. februar 2021

Indret et mobilt og effektivt vaccinationsrum

Skærm med 3 paneler

Alternativ løsning eller ekstra afskærmning

Fri gulvplads

Skærmen foldes helt sammen efter brug

Eget design

Få logo, foto eller tekst printet på skærmen

Vaccination på apoteket skal foregå hygiejnisk, trygt og sikkert. Silentias fleksible foldeskærme gør det nemt at indrette et godt, afskærmet vaccinationsområde. Silentias skærmsystem lever op til strenge hygiejnekrav, og skærmenes glatte overflader er hurtige at spritte af mellem hver vaccination.

Design jeres egen skærm
på EasyScreenDesign.com

Kontakt os på tlf. 39 90 85 85 eller
info@silentia.dk. Web: silentia.dk

THE FUTURE IN PRIVACY & HYGIENE SOLUTIONS